

Originari din Ural, frații VLADIMIR și OLEG PRESNIAKOV (născuți în 1969 și 1974) și-au făcut studiile de filologie la Universitatea Maxim Gorki din Ekaterinburg, oraș în care au creat împreună un studio de teatru experimental. Autori dramatici, romancieri, regizori de teatru, frații Presniakov au devenit cunoscuți pe plan mondial în 2003, când piesa *Terrorism* a avut premiera la Teatrul Royal Court din Londra. Pieselete lor au fost montate la New York, Washington, Londra, Viena, Lisabona, Sydney, São Paulo, Torino, Berlin, Hamburg etc.

Vladimir și Oleg Presniakov sunt la ora actuală cei mai jucăți dramaturgi ruși din lume, după A.P. Cehov.

Ucide arbitrul! este primul lor roman.

Frații Presniakov

Ucide arbitrul!

Traducere
din limba rusă
de Frații Vakulovski

Ce poate determina un om din zilele noastre să zboare cu avionul? Serviciul? Aberație totală! Dorința de a întâlni pe altcineva? Prostii! Nu, dacă stai și te gândești, nu există practic nici un motiv pentru care cineva și-ar cheltui banii ca să trăiască la un moment dat o frică îngrozitoare... defecte, acte teroiste, condiții meteorologice nefavorabile... optzeci de procente că nu poate fi vorba de nici o siguranță... da, avioanele trec prin controale tehnice, condițiile meteo sunt „trimise“ prin satelit, pasagerii sunt verificați, acum chiar trebuie să țopăi prin aeroport în ciorapi și fără curea la pantaloni, dar asta nu-ți garantează nimic... un bărbat a refuzat să-și scoată cureaua la control – a zis că e umilitor să faci asta în prezența femeilor... de ce oare credea el aşa?... n-a interesat pe nimeni... i-au tras scurt cureaua și l-au lăsat, dar toată problema nu e în curea, ci în cap... poți dezbrăca un om cu totul și să-l lași gol în avion, dar ce te faci cu fanteziile și cu ideile lui, căci pericolul cel mai mare în ele e... eu nu aş fi lăsat nicicum în avion un pasager cu astfel de gânduri referitoare la curea și femei... în curând toate companiile acestea de avioane vor falimenta cu siguranță... încă vreo cinci-șapte ani... și gata... dacă, desigur, lucrurile din lume vor urma același curs... terorismul ia avânt... secolul aero devine trecut... savanții, am auzit că savanții vor să creeze

niște cipuri pe care să ni le bage în cur înainte de zbor... aceste cipuri vor controla nivelul transpirației... dacă nivelul e mare – cipurile trimit un semnal la centrul de siguranță de pe pământ și vă dau jos imediat din avion... transpirație, frică, gânduri negre... se pare că toate sunt legate și cu cât ai mai multe gânduri negre, cu atât transpiri mai mult... cipurile ne vor salva de la degradare...

Avionul aterizează, iar mie nu-mi ies tâmpeniiile din cap... Mai bine aşa, decât să-ți fie frică... întotdeauna m-am gândit că e mai bine cu tâmpenii în cap decât cu frică... de aceea nu trebuie să existe cenzură... mă refer la cenzura interioară... îți poți permite să te gândești la orice... ca să treacă timpul, timpul când îți-e frică...

Am o aură albastră... aşa mi-a stabilit-o un doctor homeopat care ne-a predat la stația atomică, unde lucrez ca lunetist... el e urmașul învățăturilor lui Roerich... a cumpărat din Pakistan un dispozitiv care măsoară aura... Da, se pare că fiecare om are o aură, adică acea energie care nu mai poate rămâne în corp și iese un pic din tors și, ca o membrană, îl acoperă... eu aşa am înțeles asta... și fiecare om are o aură de culoare diferită... de obicei e galbenă, verde, roșie, dar la mine s-a dovedit a fi indigo, ca blugii... doctorul a spus că această culoare era înainte foarte rară, dar nu trebuie să-mi fie frică... acum, la tineri, e aproape normal... „Ce înseamnă culoarea albastră, tinere? Că discutați de la egal la egal cu cei mai în vîrstă, că nu vă orientați după normele existente, că vreți să reconstruiți lumea, să creați religii noi, direcții filosofice?! Revoluția Franceză a fost creată de oameni cu aura indigo, acești oameni au creat marile civilizații de pe pământ...“

Cu civilizațiile e tare, dar Revoluția... chiar și cea Franceză... Directorul nostru, Stanislav Olegovici,

s-a încruntat direct... stația atomică, obiectiv secret... în orașelul nostru poți intra doar cu permis special, iar eu, lunetistul de la stația atomică, am o astfel de aură... În schimb am înțeles ceva – sigur, nu e chiar atât de categoric, dar, se pare că de culoarea asta depind multe... există chiar o noțiune – necoresponderea colorilor – cineva nu ar putea sta lângă mine, cineva se simte încordat și iritat din cauza mea, cineva, în general, nu-mi vede culoarea, deci, nici pe mine... vreun daltonist oarecare... eu nu vreau să schimb nimic, atâtea se schimbă în jurul meu... Si cine-i vinovat? Si Pământul e albastru, dacă te uiți la el din cosmos. Iar aşa, de aproape, el pare altfel, destul de locuibil... și oamenii parcă s-au îmblânzit... s-au uitat la mine și m-au lăsat în pace.

Cabinetul meu de serviciu e mansarda micuță de la turnul de supraveghere aflat deasupra porților principale. Îmi iau arma, reglez ținta, de fapt, tot timpul trebuie să fiu atent... dacă pe teritoriu apare un străin, am dreptul chiar să trag cu arma... lângă mine e telefonul... înainte de-a trage mă pot consulta cu șeful serviciului de pază... dar niciodată nu sun pe cineva și nu trag... pur și simplu țintesc... mă uit prin lunetă cum muncitorii vin și pleacă de la lucru, cum intră la masă și ies de la masă... eu înțeleg că o mică cădere nervoasă îmi va da posibilitatea pentru câteva secunde să devin Dumnezeu... și să rezolv problemele unor muncitori pentru totdeauna... deși arma e cu amortizor și aş putea ca în tura mea să-i culc pe toți... dar asta nu-i interesant, nu mă interesează să fiu Dumnezeu... cel mai des îmi îndrept arma spre ferestrele lui Stanislav Olegovici... știu totul despre el... ce mănâncă, câte lingurițe de zahăr își pune în ceai... și îi mai știu un obicei, foarte intim..., când lucrează mult, când scrie și completează formulare, se scarpină cu

Respectând degetele la subțiori, iar apoi își miroase acele degete... o persoană sobră... un obicei scârbos, vreau foarte mult să apăs pe trăgaci... dar acum știu că e vorba de culoarea aurei mele... iar eu mă aflu în avion pentru că zbor în Antalia să ucid un arbitru.

Totul a început în iulie. Se termina campionatul european de fotbal. A fost prima oară, din câte știu eu, când naționala noastră a ajuns în finală. Asta era ziua când puteam deveni campioni. Cel puțin aşa credeam. Mi se terminase tura la stație. M-am dus să văd meciul cu amicii, în parcare. Amicii mei – Pepsi și Hot-Dog. Am făcut școala împreună, apoi am învățat la colegiul atomic... nu pentru mult timp... Nu i-au luat la stație pentru că sunt narcomani. Atunci s-au angajat la o parcare particulară, unde păzeau mașinile. Buticul lor era întotdeauna plin de electrocasnice. Nu i-am întrebat niciodată de unde le au. Eu doar apucam să mă folosesc de ele, pentru că după asta totul dispărea de la ei. Aveau acolo cuptoare cu microunde, ceainice electrice și un munte întreg de telefoane. Sunau non-stop, dar nimeni nu se aprobia de ele. Speram ca televizorul acela care a apărut recent la ei să nu dispară. Pentru că noi aşa ne-am înțeles, să ne uităm împreună la finală.

– Înțelegi, mi-a spus Pepsi, la ei lucrurile vin și pleacă. Ele trec de la unul la altul, iar eu cu Hot-Dog, noi suntem doar niște transportatori. Noi însoțim lucrurile pe traseele lor ciudate. Dar acest televizor, acest televizor va rămâne să vadă victoria echipei noastre naționale, asta ți-o promit!

Băieții s-au ținut de cuvânt. Buticul lor era deschis, dar nici Pepsi, nici Hot-Dog nu erau acolo. Televizorul era acolo și mergea. Pe masă erau împărtăsite chitanțe, bani și permisul cuiva. Am început să mă uit la reclame. Intenționat schimb programele și mă uit la reclame. Nu filme, nu desene, doar dacă

sunt desene cu Pinky și Brain – nimic în afară de reclame. Ni s-a spus că publicitatea stresează omul, că ne face zombie, ca să cumpărăm produse. Eu nu pot mâncă, mie nu-mi plac produsele vândute în supermarketurile noastre – mi se par a fi otrăvite. Haine îngrozitoare. Îmi cumpăr haine cu o mare neplăcere, și le cumpăr doar ca să nu îngheț. Aș vrea să mă scoată din starea de zombie și, în sfârșit, să am plăcere de la viață. Poftă de mâncare... Măcar să mi se întoarcă pofta de mâncare, să mănânc ceva și să simt că uite, nu de mult eram flămând, iar acum sunt sătul... Lasă să fie toate astea iluzii, sunt de acord... Vreau să câștig ca să am ce cheltui, din cauza asta mă uit la reclame, doar la reclame. În sfârșit au venit Hot-Dog și Pepsi. Au luat benzină din mașinile lăsate în parcare. Dar Pepsi avea în mâini un borcan cu un lichid ce nu semăna cu benzina.

– Au lăsat pe noapte o cisternă cu bere. Vrei?

– Toarmă... Am vrut să-i ajut cumva pe băieți. Eu înțelegeam că în viață lor ceva nu e în regulă. Sunt pe marginea unei prăpăstii, chiar și în comparație cu mine. Auziți, voi scoateți benzina asta din mașini?

– Da! Pepsi a tras din borcan, și-a clătit gura și a scuipat. Gura lui era plină cu benzинă... scotea benzina prin furtun din rezervoarele mașinilor. Hot-Dog nu trăgea niciodată, avea gastrită. Nu putea lua furtunul în gură, și amintea de gastroendoscop. Lui Hot-Dog și se declanșa imediat reacția de vomă.

– O vindeți?

– Da!

– A... M-am oprit și m-am gândit la un sfat de viață pe care să-l dau amicilor mei, ca să-i scot din prăpăstia asta a vieții lor. A... nu închideți ușa buticului când ieșiți, iar aici, printre altele, stau banii ăștia, pentru care scoateți benzina! Uite, poate intră cineva și vă curăță și...

— Noi avem pușcă! Hot-Dog a scos dintr-un dulap arma. O armă bună.

Eu, ca de obicei, nu i-am întrebat de unde auarma aceasta bună. Am băut bere, ne-am trântit pe canapea și am început să învârtim pușca în mâini. Am învârtit-o pe rând, ne imaginam că țintim, că apăsăm pe trăgaci... Pe ușă era lipită o reclamă la firma HP. Eroul verde al desenelor, Shrek, și logo-ul firmei. Ele ne schimbă viețile în bine, tehnologiile HP ne schimbă viețile în bine, iar Shrek e speranța noastră. Am țintit spre Shrek și am tras. În momentul acela ușa s-a deschis. În prag stătea proprietarul speriat al unei Lada albe, pe care a vrut s-o lase în parcare sub supravegherea atentă a lui Pepsi și Hot-Dog. Arma s-a dovedit a fi încărcată. Dacă știam asta, sigur nu aş fi tras, adică, mai bine zis, n-aș fi apăsat pe trăgaci. Dar, pur și simplu, n-am întrebat. Nu m-a interesat. Pepsi a lovit patul puștii în ultimul moment. Shrek nu a murit, nici proprietarul Ladei albe.

— Băieți, voi v-ați tâmpit?

Bărbatul, probabil, nu și-a dat seama că a fost la un pas de moarte sau, poate, asta a fost pentru el ceva atât de obișnuit, încât n-a avut nici o reacție. Orașul nostru e foarte periculos. În fiecare noapte se întâmplă câte două, trei tâlhării, opt jafuri, cinci incendieri. Se întâmplă și omoruri. Proprietarii autoturismelor, într-un fel sau altul, sunt legați de lumea interlopă. Chiar dacă ai muncit cinstit pentru a-ți cumpără o mașină, ceea ce nu e ușor, cu siguranță ai cumpărat-o de la bandiții care fură mașini și le revând pe un preț mai mic; dar chiar dacă tu ai cumpărat-o pe bani cinstiți, cineva oricum o să ț-o fure și, vrei nu vrei, te vei intersecta cu lumea criminală dacă trăiești în acest oraș și ai mașină. Probabil că din cauza asta bărbatul a reacționat atât de linistit la împușcătură.

Hot-Dog s-a descurcat bine. A întins o chitanță bărbatului, a luat plata pe o noapte, mai pe scurt, l-a băgat înapoi în ciclul normal al vieții.

— Pepsi, Pepsi, îți sunt foarte recunoscător... Bărbatul a plecat, eu încercam să-mi revin.

— Ei lasă...

Pepsi în momentul acela era foarte mândru de el și frumos ca Dumnezeu, care chiar atunci s-a amestecat direct în soarta acestor doi oameni, dar s-a amestecat frumos. Din cauza asta e frumos Dumnezeu.

— Eu nu aş fi vrut să-l omor întâmplător... am în vedere aşa, fără pregătire, pe oricine, căci poate fi cineva bun...

— Trebuie să-i scurgem benzina...

Pepsi i-a făcut semn lui Hot-Dog.

Hot-Dog s-a uitat pe geam.

— Gata, a plecat, tai-o! Lada albă, locul 16.

Pepsi a luat o canistră, un furtun și a fugit după porția de benzină. Hot-Dog a luat de pe raft apa de toaletă Hugo Boss, și-a tras pantalonii și a început să toarne fără milă în locurile intime.

— Am invitat-o azi pe Natașa să se uite la meci cu noi... Hot-Dog a pus apa de toaletă la loc pe raft. În tot buticul s-a răspândit miroslul înțepător de chimen al parfumului Boss.

— Ce aștepți?

— Adică?

— Adică ce aștepți de la o relație... cu o femeie?

— Cu Natașa?

— Nu, în general, cu o femeie!

Îmi place să-l pun pe Hot-Dog în fața unor probleme de nerezolvat. Era interesant să văd cum se descurcă și cum încearcă să găsească un răspuns logic la întrebarea mea fără sens.

— Păi ce... adică te referi la sex?

— Nu, mă refer la ceea ce speră și tu: tu gândești că femeia e varianta corectă pentru tine?

— Pentru sex?

— Dar de ce doar pentru sex?!

— Eu n-am făcut încă sex cu Natașa!

— Cu atât mai mult! Atunci, ce?! În ce constă pentru tine acea rădăcină, rădăcina relațiilor umane? De ce nu ți-e bine în singurătate? De ce ai nevoie de cineva?! Chiar și acum, ai prieteni de același sex cu care te-ai înteles să te uiti la finală! Fotbalul e un joc bărbătesc. La ce îți mai trebuie o femeie?!

— Nu, dar Natașa e mișto, eu mă gândesc că o să facem... sex...

— Tu nu te gândești deloc la Pepsi...

— Păi ce?! Am discutat cu el, n-are nimic împotriva că sunt acum cu Natașa...

— Păi cum, tu ce crezi, doar ți-e prieten... nu mai mult...

— În sensul – că ce?

— Ce miros scârbos... crezi că Natașei îi va plăcea de el? Dar lui Pepsi?

— N-am înteles întrebarea ta.

— Vreau doar să te gândești, mai ales înainte de a face ceva... cu această Natașa sau cu altă femeie... la început gândește, apoi acționează...

— La ce să mă gândesc?

— Nu fiecare femeie îți poate fi prieten, Hot-Dog, și nu fiecare prieten e doar prieten... să păstrezi un prieten e o artă, nu pe toți îi țin nervii, uite, voi de când sunteți împreună?

— Cu Natașa?

— Cu Pepsi.

— Păi ce?! Păi eu l-am întrebat pe Pepsi, n-o să aibă nimic cu Natașa, doar m-am interesat!

— Dar cu tine?

— Ce cu mine?

— Ce are el cu tine? Te-ai gândit la asta? Doar prietenie? Sunteți tot timpul împreună, împreună ati învățat, împreună lucrăți... chiar și noptile sunteți împreună... munciți...

— Du-te, băi, de-aici!

Hot-Dog a înteles în sfârșit ce îi sugerez eu.

— Gândește-te atunci la tine! La orientarea ta!

S-a întors Pepsi cu canistra. La televizor a început meciul. Ca de obicei, înainte de meci, s-au cântat imnurile. Pepsi a aşezat canistra sub masă și s-a întins după borcanul de bere.

— Despre ce vorbiți?

Noi am întins paharele. Pepsi a turnat în pahare fără să se uite, orientându-se după sunet.

Am luat paharul și m-am ridicat, pentru a mă lăsa pătruns de starea de spirit patriotică a imnurilor de la televizor.

— Hot-Dog tocmai mi-a mărturisit... Pepsi, Pepsi, prietenul tău e homosexual!

— Iar...

Pepsi a băut bere și a început să adune banii și documentele de pe masă și să le pună în dulap. Am dedus că, deși după un timp, vorbele mele că banii nu trebuie să fie împrăștiati pe masă au ajuns la el. Mai devreme sau mai târziu vor ajunge și acestea.

— Da, iar.

Era o glumă mai veche de-a mea și din cauza asta Pepsi a reacționat atât de calm și a rostit doar un „iar“. Eu, periodic, aşa, sub forma unei glume usoare, mă străduiam să-i pun în dilemă, o dilemă legată de prietenia lor simplă și bărbătească. Să nu credă... să nu credă că în viață totul e simplu, lasă, să se gândească... chiar și la prostii să te gândești e folosit... A adunat banii, înseamnă că și la asta se va gândi.

— Ce e cu putoarea asta?

— Vezi, nici lui Pepsi nu i-a plăcut!

— Ce aveți? Nu pute nimic!

— Așteaptă oaspeți, ești în temă?

— Pe Natașa?

— Da, îți dai seama, însemnăm prea puțin pentru el.

— Ei, și cine-i atunci homosexual? Hot-Dog a început să râdă. Cine face apropouri tot timpul? A? Pepsi, uite, prietenul nostru nu e doar prieten... trebuie să fim mai precauți!

— Uite, a zis Pepsi și mi-a întins un comics de pe masă. E nou...

Pepsi desena. Uneori desena comicsuri despre niște șmecheri care plutesc pe o corabie. O tematică stranie pentru comicsuri.

— Ati fost în oraș? Noi numeam oraș nu orașul nostru, în care locuiam, ci altul. Acela, altul, era și mai mare, și mai interesant. Mergi doar jumătate de oră cu autobuzul și ajungi într-o cu totul altă viață. În orașul nostru toți se cunosc, ori au învățat împreună, ori au lucrat împreună, iar acolo, în orașul celălalt e o populație de jumătate de milion de locuitori. Nimici nu cunoaște pe nimici, poți să vii și să te pierzi și, da, desigur, poți să-ți faci treburile mult mai lejer acolo unde te poți pierde. Pepsi și Hot-Dog mergeau în general în oraș cu „treburile lor“. Iar Pepsi mai avea timp să-și cumpere comicsuri.

Imnurile se terminau, din moment în moment trebuie să înceapă meciul. Eu continuam să stau în picioare. Mă uitam la fețele fotbalistilor... care-și amintea cuvintele imnului. Mă gândeam la comicsuri. Înainte, în copilărie, nu le înțelegeam. Era o lume a monștrilor: mutanți, ecologie proastă, poliști vânduți, puterea vândută, corupție, explozii continue, teroriști, catastrofe, oameni care se tem să intre

în metrou, să zboare cu avionul... am înțeles comicsurile doar acum, când am crescut... creatorii celor mai tâmpite comicsuri ne-au prezis viitorul nostru, mai bine zis, viitorul care a devenit deja prezent, această lume din comicsuri... În cine să ne punem speranțele? În mutantul din latex. Dar el e un om obișnuit, e unul dintre noi. El când aude un tipăt de ajutor se îmbracă în costumul său și se grăbește să ajute... da, acum pot să-ți pui speranță doar în mutant... mai ales în fotbalistii noștri.

A venit Natașa. A adus cu ea vin portughez. Vin portughez adevărat.

— Uite, vin verde.

— De ce verde? E alb! Hot-Dog se uita în lumină la sticlă. Natașa a început să amușineze, a înțeles că mirosul grețos vine de la Hot-Dog. S-a apropiat de mine. Mi-era indiferent de cine se apropie, chiar dacă se apropia de mine. Eram complet indiferent. Eu nu am început să prețuiesc apropierea ei de mine, pentru că de la Hot-Dog puțea, într-adevăr, îngrozitor. Poate de la „arsul“ Boss, dar, cel mai probabil, din cauză că acel miros s-a amestecat cu propriul lui miros. A ieșit o aromă neplăcută. *Intim de chimen*. Se mai întâmplă. Toți avem un miros propriu și trebuie să ne alegem parfumul și în funcție de acesta. Hot-Dog nu știa asta și Natașa s-a apropiat de mine.

— Verde, pentru că e din nordul Portugaliei și acolo aşa se cuvine să-i zici... Mi-a venit logodnicul din Porto... Pedro...

— Toți logodnicii tăi sunt spioni, știi asta sigur!

Totuși, eu lucrez la un obiectiv secret și înțeleg... m-am îngândurat și am tăcut... înțeleg că oriunde ai lucra, o profesie îți strică psihicul... uite, chiar și acum aș fi putut povesti despre altceva, mai ales că de mine s-a apropiat o femeie, dar mie mi-a trecut